



Ruimte en Milieu
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 30940 2500 GX Den Haag

Stichting Kennis voor klimaat
p/a Universiteit Utrecht
De heer Prof. dr.ir. P. Vellinga
Heidelberglaan 2
3584 CS Utrecht

Portefeuille Ruimte
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Directie Bureau
Rijnstraat 8
Postbus 30940
2500 GX Den Haag
Interne postcode 360
www.vrom.nl

Contactpersoon
drs. ing. R. Schoonman
T 070 - 3393121

Datum 17 FEB. 2009
Betreft Subsidie FES-Fonds; uitvoering van het Nationaal
Onderzoeksprogramma Kennis voor Klimaat

Kenmerk
VROM/FEZ/2009005673

*Lead
409003 10 13*

Geachte heer Vellinga,

Het verheugt mij zeer u de kernbeschikking – zoals op 14 november 2008 genotificeerd door EU-Commissaris Kroes - voor subsidieverlening te kunnen uitreiken voor een bijdrage uit het FES-fonds in de kosten van de uitvoering van het Nationaal Onderzoeksprogramma Kennis voor Klimaat, waarvoor u op 10 december 2008 (kenmerk 2008.12.10 KD/PV ab 01) een aanvraag voor subsidie heeft gedaan.

De inhoudelijke contactpersoon voor deze subsidie is de heer drs. R. Schoonman, telefonisch te bereiken onder nummer 070-3393121.
(Directie Leefomgevingskwaliteit, interne postcode 360)

Uw aanvraag voor het voorschot 2009 zie ik graag tegemoet.
Deze kunt u richten aan het Ministerie van VROM, Directie Leefomgevingskwaliteit ipc 360, t.a.v. ing. C. Moons, Postbus 30945, 2500 GX Den Haag.

Een op deze beschikking gericht accountantsprotocol wordt u binnen 2 maanden toegezonden.

Tot slot wens ik u succes toe met de uitvoering van de werkzaamheden.

Hoogachtend,

de Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijk Ordening en Milieubeheer,


dr. Jacqueline Cramer



> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Stichting Kennis voor Klimaat
P/a Universiteit Utrecht (kamer 11.17)
T.a.v. de heer prof.dr.ir. P. Vellinga
Heidelberglaan 2
3584 CS UTRECHT

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode 360
www.vrom.nl

Contactpersoon
drs. ing. Rob J. Schoonman
T 070-3393121

beschikking

BESCHIKKING SUBSIDIEVERLENING DG Ruimte

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

Datum
17 FEB. 2009
Kenmerk
FEZ2009005697

Gezien het verzoek van de Stichting Kennis voor Klimaat om subsidie;

Overwegende dat:

- het kabinet heeft besloten onderzoek, gericht op kennisontwikkeling ten behoeve van het klimaatbestendig maken van Nederland, financieel te ondersteunen.
- het kabinet daarbij heeft gekozen voor een praktijkgericht onderzoeksprogramma waarin de interactie tussen wetenschap en concrete regionale projecten centraal staat.
- de zogenaamde 'hotspots' en regionale programmalijnen van Kennis voor Klimaat het hart vormen van het programma.
- het combineren van wetenschappelijke inbreng vanuit de onderzoeksorganisatie en kennisontwikkeling over de uitvoeringspraktijk de uitgebalanceerde aanpak is op het raakvlak van wetenschap en maatschappelijke sectoren.
- de kennisbasis onder dit programma gevormd wordt door de Klimaat Kennis Faciliteit en Kennistransfer.
- bij de uitvoering van het onderzoeksprogramma "Kennis voor Klimaat" de samenwerking met de relevante Bsik-programma's moet worden versterkt, verdiept en gestructureerd en zo mogelijk worden geformaliseerd.

Gelet op artikel 8 van de VROM-begroting 2008, Titel 4.2 van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) en de Communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Pb C 323/01 van 30 december 2006);

Besluit:

Aan de Stichting Kennis voor Klimaat gevestigd te Utrecht (hierna te noemen: subsidieontvanger), wordt naar aanleiding van het verzoek om subsidie, d.d. 10

december 2008, met kenmerk 2008.12.BR KD/PV ab 01, subsidie verleend ten behoeve van het onderzoeksprogramma "Kennis voor Klimaat", zoals gedefinieerd in het subsidieaanvraagformulier (hierna te noemen: subsidieaanvraagformulier), zulks onder volgende en in de bijlage opgenomen, voorwaarden en bepalingen:

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Artikel 1 Definities

In deze beschikking wordt verstaan onder:

- a. kleine en middelgrote ondernemingen(KMO): ondernemingen in de zin van Verordening (EG) nr. 70/2001, of een verordening die deze verordening vervangt;
- b. grote ondernemingen: ondernemingen die niet onder de onder a. opgenomen definitie van kleine en middelgrote ondernemingen vallen;
- c. fundamenteel onderzoek: fundamenteel onderzoek als bedoeld in artikel 2.2 van de Communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Pb C 323/01 van 30 december 2006);
- d. industrieel onderzoek: industrieel onderzoek als bedoeld in artikel 2.2 van de Communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Pb C 323/01 van 30 december 2006);
- e. experimentele ontwikkeling: experimentele ontwikkeling als bedoeld in artikel 2.2 van de Communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Pb C 323/01 van 30 december 2006);
- f. hotspot: gebieden/regio's waarbinnen kennisontwikkeling ten behoeve van adaptatiestrategieën plaatsvindt waaronder de 8 gebieden/regio's in Nederland waarop het onderzoeksprogramma zich richt. Het betreft ondermeer de regio's Schiphol, Haaglanden en Rotterdam, Rivierengebied, Zuidwestelijke Delta, Droge rurale gebieden, Ondiepe meren en veenweidegebieden en Waddenzee;
- g. programma: onderzoeksprogramma Kennis voor Klimaat;
- h. project: onderdeel van het onderzoeksprogramma Kennis voor Klimaat;
- i. onderzoeksorganisatie: een entiteit, zoals een universiteit of onderzoeksorganisatie, ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling en het verspreiden van de resultaten daarvan door middel van onderwijs, publicaties of technologieoverdracht; alle winst wordt opnieuw geïnvesteerd in die activiteiten, in de verspreiding van de resultaten daarvan, of in onderwijs. Ondernemingen die invloed over een dergelijke entiteit kunnen uitoefenen door middel van bijvoorbeeld aandeelhouders of leden, genieten geen preferente toegang tot de onderzoekscapaciteit van een dergelijke entiteit of tot de resultaten van haar onderzoek;
- j. werkplan: het totaal van binnen het programma geplande activiteiten voor het betreffende jaar;

- k. de minister: de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer;
- l. de subsidieontvanger: de stichting Kennis voor Klimaat;
- m. ondernemer: natuurlijk persoon of rechtspersoon - niet zijnde een rechtspersoon die krachtens publiek recht is ingesteld - die een onderneming in stand houdt;
- n. statutaire instituties: de Raad van Toezicht, de Raad van Bestuur, de Bestuurs Advies Raad, de Programmaraad, het Programmabureau, de Maatschappelijke Advies Raad en de Wetenschappelijke Advies Raad.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Artikel 2 Subsidie

1. Subsidie wordt verleend voor de periode 1 september 2008 tot en met 31 december 2013.
2. Subsidie voor de jaren 2009 - 2013 wordt verleend onder de voorwaarde dat ten behoeve van het programma voldoende gelden op de VROM-begroting beschikbaar worden gesteld.
3. De subsidie bedraagt € 46.000.000,- incl. BTW. Het subsidiebedrag zal niet worden geïndexeerd. Subsidie wordt verleend aan de subsidieontvanger voor financiering van de kosten van de statutaire instituties, de Klimaat Kennis Faciliteit, het doen uitvoeren van projecten ten behoeve van het ontwikkelen van adaptatiestrategieën voor de hotspots Schiphol, Haaglanden en Rotterdamse regio, Rivierengebied, Zuidwestelijke Delta, Droge rurale gebieden, Ondiepe meren en veenweidegebieden en Waddenzee, de kosten van de Kennistransfer en van de internationale hotspots en overige activiteiten binnen het kader van het programma.
4. De subsidie wordt niet voor andere zaken ingezet dan voor kennisontwikkeling.
5. Subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat aan het einde van de in het eerste lid genoemde periode het in het derde lid genoemde subsidiebedrag met ten minste 50% is verhoogd door financiering van programmaonderdelen uit andere bronnen dan de onderhavige subsidie. De hier op programmaniveau beoogde cofinanciering dient te worden gerealiseerd met inachtneming van de bepalingen in artikel 2, zevende lid.
6. Het subsidiepercentage, berekend op basis van de in aanmerking komende programmakosten als bedoeld in artikel 3, voor de kosten van de statutaire instituties van de subsidieontvanger bedraagt maximaal 100%.

7. Het subsidiepercentage, berekend op basis van de in aanmerking komende projectkosten als bedoeld in artikel 3, voor de in het project opgenomen economische activiteiten bedraagt maximaal;:
- a. 100 % voor fundamenteel onderzoek;
 - b. 50 % voor industrieel onderzoek, en
 - c. 25 % voor experimentele ontwikkeling.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

De steunintensiteit wordt bepaald voor elke begunstigde, ook in het geval van een samenwerkingsproject.

Wanneer staatssteun wordt verleend voor een O&O-project waarbij onderzoeksorganisaties en ondernemingen samenwerken, mag het gecumuleerde steunbedrag van rechtstreekse overheidssteun ten behoeve van een specifiek onderzoeksproject en van bijdragen van onderzoeksorganisaties voor datzelfde project, voor zover deze steun inhouden, niet hoger uitkomen dan de voor elke begunstigde onderneming van toepassing zijnde steunplafonds.

De plafonds voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling mogen als volgt worden verhoogd:

- a. wanneer aan KMO's steun wordt verleend, kan de steunintensiteit worden verhoogd met 10 procentpunt voor middelgrote en 20 procentpunt voor kleine ondernemingen;
- b. tot een maximum steunintensiteit van 80 % is een verhoging met 15 procentpunt mogelijk wanneer aan minstens één van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - i. het project behelst daadwerkelijke samenwerking tussen ten minste twee onderling onafhankelijke ondernemingen. Dergelijke daadwerkelijke samenwerking wordt geacht aanwezig te zijn wanneer:
 - geen van de ondernemingen meer dan 70 % van de in aanmerking komende kosten van het samenwerkingsproject voor haar rekening moet nemen,
 - het project samenwerking behelst met ten minste één KMO of er sprake is van grensoverschrijdende samenwerking, d.w.z. dat de O&Oactiviteiten in ten minste twee verschillende lidstaten plaatsvinden,
 - ii. het project behelst daadwerkelijke samenwerking tussen een onderneming en een onderzoeksorganisatie, met name in het kader van coördinatie van nationaal O&O-beleid. Dergelijke daadwerkelijke samenwerking wordt geacht aanwezig te zijn wanneer:
 - de onderzoeksorganisatie minstens 10 % van de in aanmerking komende projectkosten draagt, en

- de onderzoeksorganisatie het recht heeft de resultaten van de onderzoeksprojecten te publiceren voor zover deze afkomstig zijn van het door die organisatie uitgevoerde onderzoek;
- iii. alleen in het geval van industrieel onderzoek: wanneer de projectresultaten ruim worden verspreid via technische en wetenschappelijke conferenties of worden gepubliceerd in wetenschappelijke en technische tijdschriften of op open access repositories (databases waarin iedereen ruwe onderzoekgegevens vrij kan raadplegen), of via free of open source software.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Voor de toepassing van de punten i) en ii) geldt uitbesteding niet als daadwerkelijke samenwerking. Bij samenwerking tussen een onderneming en een onderzoeksorganisatie zijn de in deze kaderregeling bepaalde maximum steunintensiteiten en verhogingen niet van toepassing op de onderzoeksorganisatie.

8. Het subsidiepercentage, berekend op basis van de in aanmerking komende programmakosten als bedoeld in artikel 3, voor de overige niet-economische activiteiten van de subsidieontvanger zoals opgenomen in het programma, in zoverre deze niet in het zesde en zevende lid zijn begrepen, bedraagt 100%.

Artikel 3 Projectkosten

1. Als projectkosten worden uitsluitend in aanmerking komen:
 - a. de personeelskosten (onderzoekers, technici en ander ondersteunend personeel voor zover zij zich met het onderzoeksproject bezighouden);
 - b. kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en voor zolang zij voor het onderzoeksproject worden gebruikt. Indien deze apparatuur en uitrusting niet tijdens hun volledige levensduur voor het onderzoeksproject worden gebruikt, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het project, berekend volgens een goede boekhoudpraktijk, als in aanmerking komende kosten beschouwd;
 - c. kosten van gebouwen en grond voor zover en voor zolang zij voor het onderzoeksproject worden gebruikt. Wat gebouwen betreft, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het project, berekend volgens een goede boekhoudpraktijk, als in aanmerking komende kosten beschouwd. Wat grond betreft, komen de kosten voor de commerciële overdracht of daadwerkelijk gemaakte investeringskosten in aanmerking;
 - d. kosten van contractonderzoek, technische kennis en octrooien die tegen marktprijzen worden verworven bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen, mits de transactie conform 'het arm's lengthbeginsel' plaatsvond en er geen sprake is van collusie. Voorts ook kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor de onderzoeksactiviteiten worden gebruikt;

- e. extra algemene vaste kosten die rechtstreeks uit het project voortvloeien;
 - f. andere exploitatiekosten, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien;
2. De projectkosten worden als volgt berekend:
- a. een integraal uurtarief voor directe personeelskosten, overige directe kosten en indirecte kosten, gebaseerd op een bestendig binnen de administratieve en organisatorische eenheid gehanteerde methodiek, dan wel:
 - i. de directe personeelskosten (onderzoekers, technici en ander ondersteunend personeel voor zover zij zich met het project bezighouden) vermeerderd met een opslag voor indirecte kosten van ten hoogste 50%;
 - ii. een vast uurtarief van 65 euro;
 - b. voorzover de kosten bedoeld in het eerste lid, onderdelen b tot en met e, niet zijn begrepen onder a, de gemaakte en betaalde directe kosten.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Artikel 4 Verplichtingen subsidieontvanger

1. Voor de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht worden gedurende de looptijd van het programma, de volgende maximale jaartarieven gehanteerd:
 - Maximaal € 7.500,- per jaar voor de voorzitter, uitgaande van een inzet van maximaal 15 dagen per jaar;
 - Maximaal € 5.000,- per jaar voor de leden, uitgaande van een inzet van maximaal 10 dagen per jaar.
2. Voor de voorzitter en de leden van de Raad van Bestuur worden gedurende de looptijd van het programma de volgende tarieven gehanteerd:
 - Voor de voorzitter/wetenschappelijk directeur en de zakelijk directeur geldt een integraal dagtarief van € 1.250,-;
 - Voor de tweede zakelijk directeur geldt een integraal dagtarief van € 968,-.
3. De subsidieontvanger dient jaarlijks een werkplan op te stellen waarin de voor het desbetreffende jaar voorgenomen activiteiten, inclusief planning, uitvoerders, kosten en financiering zijn opgenomen.
4. Er dient een monitoring- en evaluatieprogrammering te worden opgesteld. Bij de monitoring dient aandacht te worden besteed aan de effectiviteit van de operationele aanpak van het programma (science system assessment).
5. Bij de uitvoering van het programma moet prioriteit worden gegeven aan de ontwikkeling van de regionale adaptatiestrategieën. In relevante

gevallen moet daarbij ook aandacht worden gegeven aan afstemming met de activiteiten en strategieën in buurlanden.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

6. De subsidieontvanger kan een bedrag tot maximaal 80% van de percentages als bedoeld in artikel 2, zevende en achtste lid, als voorschot toe kennen aan de in het programma opgenomen projecten. Na de goedkeurende accountantsverklaring kan de subsidieontvanger tot 100% van de hiervoor genoemde percentages uitkeren.
7. De subsidieontvanger voert een administratie die zodanig is ingericht dat daaruit door de minister op ieder moment op eenvoudige en duidelijke wijze de aan de activiteiten gerelateerde kosten kunnen worden afgeleid. De subsidieontvanger verleent hiertoe aan de minister medewerking tot het verstrekken van gegevens die de minister nodig acht voor een juiste, doelmatige en rechtmatige subsidiebeoordeling.
8. De administratie wordt tot tien jaar na vaststelling van de subsidie bewaard.
9. Ten behoeve van de monitoring van de programmavoortgang door de minister rapporteert de subsidieontvanger jaarlijks (met ingang van 1 januari 2009) gelijktijdig met de aanvraag van het voorschot, zoals opgenomen in artikel 7, eerste lid, alsmede binnen 3 maanden na het gereedkomen van het programma tenminste over:
 - de in het licht van het vigerende werkplan inhoudelijke en procesmatige voortgang op basis van feitelijke realisaties in de afgelopen periode met conclusies ten aanzien van de programmavoortgang;
 - de in de vigerende rapportageperiode geboekte financiële voortgang van het programma, de organisaties waaraan een financiële bijdrage is verstrekt, de subsidieverdeling op programmaniveau als bedoeld in artikel 2, zevende lid, en de cofinanciering op programmaniveau als bedoeld in artikel 2, vijfde lid;
 - de communicatieactiviteiten in de afgelopen en de komende rapportageperiode (mede in het licht van het tiende);
 - de monitoringsresultaten.
10. De subsidieontvanger is beschikbaar voor voortgangsoverleggen met het ministerie van VROM, die tenminste jaarlijks worden gevoerd naar aanleiding van de opgestelde voortgangsrapportage.
11. De subsidieontvanger zal op verzoek van de minister alle medewerking verlenen aan een door de minister ingesteld evaluatieonderzoek, bedoeld om te beoordelen in welke mate de verstrekte subsidie heeft bijgedragen aan kennisontwikkeling ten behoeve van een meer klimaatbestendige inrichting van het betreffende gebied.

12. De subsidieontvanger verleent medewerking aan de communicatieinspanningen van het Rijk ten behoeve van kennisverspreiding en promotieactiviteiten.
13. De subsidieontvanger noemt bij communicatieuitingen over het programma, zoals brochures, relevante persberichten, op bouwboarden en op websites, het Rijk – meer specifiek het ministerie van VROM – als medefinancier.
14. De subsidieontvanger draagt er zorg voor dat bij de uitvoering van het programma alle toepasselijke wet- en regelgeving wordt nageleefd.
15. De subsidieontvanger is verplicht om aan de minister onverwijld schriftelijk te melden indien de uitvoerings-/realisatiedatum ten opzichte van de planning (dreigt te worden) wordt vertraagd.
16. De in dit artikel opgenomen verplichtingen gelden tot aan de dag waarop de subsidie wordt vastgesteld.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Artikel 5 Gebruik en exploitatie van kennis en intellectuele eigendom

1. Alle kennis die in het Programma wordt gegenereerd, is openbaar en wordt publiek beschikbaar gesteld voorzover aan deze kennis geen intellectueel eigendomsrecht kan worden ontleend.
2. Kennis die in het kader van het programma gegenereerd wordt door een onderzoeksorganisatie is volledig eigendom van de betreffende onderzoeksorganisatie.
3. Iedere onderzoeksorganisatie draagt er zorg voor dat de door haar gegenereerde kennis, voor zover deze zich leent voor industriële of commerciële toepassing en deze in aanmerking komt voor de verlening van industriële of intellectuele eigendomsrechten, deugdelijk wordt beschermd.
Indien een onderzoeksorganisatie niet zelf voor de bescherming van bepaalde kennis zorg kan dragen, zal zij de subsidieontvanger, of één of meer andere partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van het programma, daartoe tegen marktprijs in staat stellen.
4. Met inachtneming van de in het derde lid genoemde voorwaarden is iedere onderzoeksorganisatie verplicht de door haar gegenereerde kennis:
 - binnen een redelijke termijn te verspreiden door middel van onderwijs, publicaties of technologieoverdracht;
 - tegen marktprijs te exploiteren, al of niet in samenwerking met derden

Artikel 6 Intrekken of wijzigen subsidieverlening

Directoraat-Generaal
Ruimte
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Zolang de subsidie niet definitief is vastgesteld, kan de minister, conform artikel 4:48 en volgende van de Awb, de subsidieverlening intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen, indien bijvoorbeeld:

Kenmerk
FEZ2009005697

- a. de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden of zullen plaatsvinden;
- b. subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de in de subsidieverlening opgenomen voorwaarden;
- c. subsidieontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag tot subsidieverlening zou hebben geleid;
- d. de subsidieverlening anderszins onjuist was en subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten;
- e. voorzover veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten zich in overwegende mate tegen voortzetting of ongewijzigde voortzetting van de subsidie verzetten;
- f. er wettelijke voorschriften zijn of jurisprudentie is waardoor voortzetting of ongewijzigde voortzetting van de subsidie niet mogelijk is;
- g. vermogen wordt gevormd met de door de subsidie verstrekte gelden.

Artikel 7 Kasritme en betalingen

1. De betaling van het toegekende bedrag zal, vooruitlopend op de subsidievaststelling, overeenkomstig de voorschriften plaatsvinden door middel van een of meerdere voorschotten. Een voorschot kan worden aangevraagd na ontvangst van deze beschikking tot maximaal **95%** van de toegezegde subsidie. Afwijkingen tussen de betaalde voorschotten en de verantwoorde uitgaven, blijkend uit de in artikel 8, derde lid, genoemde financiële verantwoording, zullen worden verrekend of teruggevorderd.
2. Het kasritme bedraagt maximaal:
 - tot eind 2009, € 16.000.000 – ;
 - tot eind 2010, € 26.000.000 – ;
 - tot eind 2011, € 36.000.000 – ;
 - tot eind 2012, € 46.000.000 – ;
 - tot eind 2013, € 46.000.000 – ;
3. De minister kan afwijken van het in het tweede lid opgenomen kasritme.

4. Het verzoek tot voorschotverlening dient te worden gericht aan:

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VROM Administratiekantoor
IPC 820
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Bij het verzoek tot voorschotverlening wordt tenminste vermeld:

- de naam van het programma;
 - het zaaknummer 409.009.1013;
 - het nummer en de datum van deze beschikking;
 - het voortgangsrapport als bedoeld in artikel 4, zevende lid en een werkplan waaruit blijkt dat er tenminste een gelijk bedrag aan gemaakte/verwachte kosten ten behoeve van het programma gerealiseerd zal worden (peildatum 31 december jaarlijks);
 - het rekeningnummer waarop de betaling dient te worden verricht, te weten nummer 51.82.98.817 ten name van de Stichting Kennis voor Klimaat te Utrecht o.v.v. 'Kennis voor Klimaat'.
5. Betaling vindt plaats binnen 30 dagen na factuurdatum.
6. Indien het in artikel 7, vierde lid vermelde verzoek niet tijdig of niet in goede orde wordt ingediend, kan de betaling worden opgeschort, totdat het verzoek alsnog aan de gestelde eisen voldoet. Van opschorting wordt onverwijld mededeling gedaan aan de subsidieontvanger.
7. Indien naar het oordeel van de minister gerechtvaardigde twijfel bestaat over de aanvaardbaarheid van het gevraagde voorschot, kan het voorschot gemotiveerd lager worden vastgesteld. Alvorens hiertoe te besluiten, zal overleg met de subsidieontvanger plaatsvinden.
8. Onverschuldigd betaalde voorschotten kunnen door de minister worden teruggevorderd.
9. De minister beschikt afwijzend op een aanvraag om een voorschot, indien de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan ingevolge de subsidieverlening voor hem geldende verplichtingen, indien hij failliet is verklaard of aan hem surséance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend.

Artikel 8 Subsidievaststelling

1. De subsidieontvanger dient binnen 3 maanden na gereedkomen van het programma, doch uiterlijk voor 31 maart 2014, bij het ministerie van VROM de aanvraag tot subsidievaststelling in. Het verzoek tot subsidievaststelling dient onder vermelding van het zaaknummer 409.009.1013 te worden gericht aan:

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VAK/FA/Registratie
IPC 820
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

2. De minister kan de subsidie geheel of gedeeltelijk ambtshalve vaststellen indien na afloop van de in het eerste lid genoemde termijn geen aanvraag is ingediend.
3. Bij de aanvraag tot subsidievaststelling legt de subsidieontvanger rekening en verantwoording af omtrent de aan de activiteiten beschreven in het subsidieaanvraagformulier verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn. Daarbij moet duidelijk worden dat aan de in artikel 4 opgenomen verplichtingen is voldaan. Deze verantwoording gaat vergezeld van een goedkeurende verklaring van een onafhankelijke accountant (register-accountant of accountant-administratieconsulent) waarin wordt verklaard dat de subsidie rechtmatig is besteed en dat de voorwaarden juist zijn nageleefd. Tevens wordt in de aanvraag tot subsidievaststelling op programmaniveau verantwoording afgelegd inzake de cofinanciering, als bedoeld in artikel 2, vijfde lid.
4. De minister stelt binnen zes weken na indiening van het verzoek de subsidievaststelling op.
5. Indien in het kader van de in het programma opgenomen economische activiteiten sprake is van toekenning van een financieel of ander voordeel door een overheid of de Commissie van de Europese Gemeenschappen anders dan de subsidie die op grond van deze beschikking aan de subsidieontvanger wordt verstrekt, wordt de subsidie op grond van deze beschikking zodanig vastgesteld dat geen subsidie wordt verstrekt waarmee het totale op grond van de communautaire regelgeving toegestane voordeel wordt overschreden.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

Artikel 9 Wijziging subsidievaststelling

1. De minister kan conform artikel 4:49 van de Awb te allen tijde de subsidievaststelling intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen indien:
 - a. de subsidievaststelling onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten;
 - b. op grond van feiten en omstandigheden waarvan de minister bij de subsidievaststelling redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en op grond waarvan de subsidie lager dan overeenkomstig de subsidieverlening zou zijn vastgesteld;
 - c. de subsidieontvanger na de subsidievaststelling niet heeft voldaan aan aan de subsidie verbonden verplichtingen;

2. Onverminderd de mogelijkheden tot wijziging of intrekking op grond van de artikelen 4:46, 4:48, 4:49 en 4:50 van de Awb, kunnen de subsidieverlening en -vaststelling gewijzigd of ingetrokken worden, indien de Commissie van de Europese Unie bij onherroepelijk besluit heeft vastgesteld, dat er sprake is van staatssteun welke niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, dan wel aan een positieve beschikking ingevolge artikel 7, vierde lid, van de Verordening (EG) Nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (PB L 83 van 27 maart 1999) voorwaarden verbindt, waarvan de minister of de subsidieontvanger van mening is dat deze niet acceptabel zijn.

3. Voor zover het totaal van de reeds verrichte betalingen het vastgestelde subsidiebedrag te boven gaat, zal terugvordering plaatsvinden.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

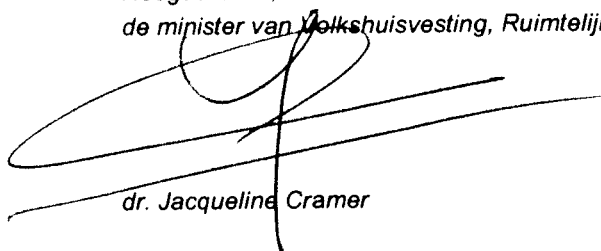
Artikel 10 Eindafrekening

Het definitief vastgestelde subsidiebedrag wordt binnen vier weken na de subsidievaststelling aan de subsidieontvanger betaald. Betaling vindt plaats onder verrekening van verleende voorschotten.

**Directoraat-Generaal
Ruimte**
Directie
Leefomgevingskwaliteit
Cluster Klimaatadaptatie

Kenmerk
FEZ2009005697

*Hoogachtend,
de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,*



dr. Jacqueline Cramer

*Indien u zich niet kunt verenigen met deze beslissing dan kunt u hiertegen
bezwaar aantekenen.*

*Een gemotiveerd bezwaarschrift moet binnen zes weken na bekendmaking (van
verzending) van deze beslissing worden ingediend bij De minister van
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Postbus 20951, 2500 EZ te
Den Haag.*